Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

Μία ζωὴ πλήρης πίστεως-ἀγάπης καὶ σοφίας

105ον

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ

Ποῦ ἐνδείκνυται τὸ ὕψος τῆς δικαιοσύνης τοῦ νόμου τῆς χάριτος;

—Ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ὄρους διδασκαλίᾳ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

Ὁποῖον πνεῦμα ἐμφαίνεται ὅτι διαπνέει ἐν τοῖς ῥήμασι τοῦ Σωτῆρος, καὶ τὶς πόθος ἐκδηλοῦται;

—Τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ὁ πόθος πρὸς ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης ἐπὶ τῆς γῆς.

Πῶς δέον ἐστὶ νὰ θεωρηθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ νόμου τῆς Χάριτος;

—Ὡς ἡ πληρεστάτη καὶ τελεία ἔκφρασις τοῦ θείου θελήματος.

Τί λέγει ὁ Σωτὴρ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς περὶ τῆς δικαιοσύνης;

—Τὰ ἑξῆς· «Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι, ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

Πῶς ἄρχεται ὁ Σωτὴρ συμπληρῶν καὶ τελειοποιῶν τὸν νόμον;

—Ὡς ἑξῆς· «Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. Ἐγὼ δέ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ (εἰκῇ) ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακὰ ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρὲ ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

Πῶς συμπληροῖ ἐνταῦθα τὴν ἕκτην ἐντολήν;

—Διὰ τῆς τελείας ἀπαγορεύσεως πάσης κατὰ τοῦ πλησίον προσβολῆς· ὅπως ἐπικρατῇ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη· τοῦτο δείκνυται καὶ ἐκ τῆς ἀμέσως ἑπομένης ἐντολῆς, δι' ἧς ἐντέλλεται ὁ Σωτὴρ τῷ θλίψαντι τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν νὰ μὴ προσφέρῃ τὸ ἐαυτοῦ δῶρον εἰς τὸ θυσιαστήριον μέχρις οὗ συνδιαλλαγῇ πρὸς τὸν ἀδελφόν, δι' ὧν ζητεῖ τὴν κατάπαυσιν τῆς ἔριδος, ὅπως μὴ ἐπιδύσῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τῷ παροργισμῷ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἑαυτοῦ, καὶ ὑφίσταται ἡ ἔρις.

Πῶς συμπληροῖ τὴν ἑβδόμην ἐντολήν;

—Διὰ τῶν ἑξῆς ῥημάτων. «Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη οὐ μοιχεύσεις· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ».

Τί ἐπιζητεῖ ὁ Σωτὴρ παρὰ τῶν ὀπαδῶν ἑαυτοῦ διὰ τῆς συμπεπληρωμένης ταύτης ἐντολῆς;

—Τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας τοῦ ἑαυτοῦ ὀπαδοῦ· δι' ὃ οὐ μόνον ἀπαγορεύει τὴν ἔργῳ προσβολὴν τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς τοῦ πλησίον, ἀλλὰ καὶ τὴν κατὰ διάνοιαν τοιαύτην. Τοσοῦτον δὲ αὐστηρῶς ἐπιζητεῖ τὴν τῆς καρδίας καθαρότητα, ὥστε ἐντέλλεται νὰ ἀπομακρύνωμεν ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν ἀφορμὴν πρὸς ἐξέγερσιν τῆς ἐπιθυμίας λέγων· «Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιος σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν, καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σέ ἔκκυψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμα σου εἰς γέενναν βληθῇ». *δι' ὧν ἠθέλησεν ὁ Σωτὴρ νὰ συστήσῃ τὴν ἀπομάκρυνσιν καὶ τῶν τιμιωτέρων, καὶ χρησιμωτέρων προσώπων, ὅπως μὴ ἡ καθαρότης τῆς καρδίας τῶν ὀπαδῶν τοῦ Σωτῆρος ρυπωθῇ ὑπὸ ἐπιθυμίας κακῆς.*

Διὰ τίνων ἑτέρων λόγων ὁ Κύριος συμπληροῖ τὴν ἑβδόμην ἐντολήν;

—Διὰ τῆς ἄρσεως τῶν μέσων δι' ὧν ἠθετεῖτο ὁ νόμος· ἦσαν δὲ ταῦτα βιβλία ἀποστασίου· δι' ὧν ἐπετρέπετο κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον ἡ ἀπόλυσις τῆς συζύγου διὰ βιβλίου ἀποσιασίου (Δευτ. κδ'. 1).

Τίνες εἶναι οἱ λόγοι τοῦ Σωτῆρος;

—Οἱ ἑξῆς· «ἐρρέθη δέ· ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτου δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι, ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι, καὶ ὅς ἂν ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾶται».

Πῶς συμπληροῖ τὴν περὶ ὅρκου ἐντολὴν τοῦ παλαιοῦ Νόμου.

—Διὰ τῶν ἑξῆς ῥημάτων. «Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐκ ἐπιορκήσεις· ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ Οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι· Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν Ναὶ ναί, Οὔ οὔ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν».

Τί ἐπιζητεῖ διὰ τῶν εἰρημένων ὁ Σωτήρ;

—Τὴν ἠθικὴν τελειότητα τῶν ὀπαδῶν ἑαυτοῦ· διότι ὁ ὅρκος ὢν ἐπιμαρτύρησις τῶν λεγομένων ὑποθέτει ἠθικὴν ἀτέλειαν εἰς ψεῦδος ὑπολισθαίνουσαν, ἣν ἡ τοῦ Χριστιανισμοῦ τελειότης οὐδ' ὅλως ἀνέχεται· διὸ διατάσσει νὰ ἀποβῶσι τοσοῦτον ἀξιόπιστοι, ὥστε οὐδ' ἑνὸς νὰ ἐπιδέωνται ὅρκου πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας τῶν ὑπ' αὐτῶν λεγομένων· νὰ ἦναι δὲ ἱκανὸν πρὸς πίστωσιν καὶ βεβαίωσιν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὔ, οὔ· ἤτοι πράγματι καὶ ἀληθείᾳ ναί, ἔχει οὕτως, ἢ πράγματι καὶ ἀληθείᾳ οὔ, οὐκ ἔχει οὕτως· τοῦτό ἐστι χριστιανικὴ τελειότης· διὸ ὁ Χριστιανὸς ὀφείλει νὰ ἀποβῇ ἀξιόπιστος, ὅπως πιστεύηται λέγων καὶ ἢ οὔ, καὶ δὲν ἐπιδέηται ἐπιμαρτυρίας πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων.

Ἀλλ' ἐὰν οἱ τὴν ἀλήθειαν ἐπιζητοῦντες ἀπιστοῦσι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις;

—Τοῦτο οὐδ' ὅλως ἐπιτρέπει αὐτῷ τὴν ἀθέτησιν τῆς ἐντολῆς, οὗτος, ὀφείλει νὰ ἐμμένῃ ἐν τῇ διαβεβαιώσει τῆς ἀληθείας διὰ τοῦ ναί, καὶ οὔ.

Ἀπαγορεύει ὁ Σωτὴρ καὶ τὸν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν καὶ ἐξουσιῶν ἀπαιτούμενον ὅρκον;

—Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος εἰρημένων δὲν ἐξακριβοῦται τὸ τοιοῦτον· ἐκ τοῦ σκοποῦ ὅμως δι' ὃν ἐρρήθησαν μᾶλλον καταφαίνεται, ὅτι ὁ Σωτὴρ ἀπηγόρευσε τὸν ὅρκον τὸν πρὸς ἀλλήλους καὶ οὐχὶ τὸν ὅρκον τὸν διδόμενον ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν καὶ ἐξουσιῶν τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενον πρὸς πίστωσιν τῆς ἀληθείας καὶ διαβεβαίωσιν τῶν ἀρχῶν· διότι καὶ αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἐξορκισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως νὰ μαρτυρήσῃ εἰ αὐτὸς ἐστιν ὁ Χριστὸς, ἐδέχθη τὸν ὅρκον· καὶ ὡμολόγησεν ὅτι αὐτὸς ἐστιν (Ματ. κς'. 63), ἐπίσης καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφων πρὸς Ρωμαίους ἐπικαλεῖται μάρτυρα τὸν Θεὸν πρὸς πίστωσιν τῶν λόγων αὐτοῦ, ὅτι μνείαν ποιεῖται πάντοτε αὐτῶν ἐπὶ τῶν προσευχῶν αὐτοῦ (Ρωμ. α'.9)· ὡσαύτως καὶ πρὸς τοὺς Κορινθίους γράφων μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλεῖται πρὸς πίστωσιν τῶν λόγων του ὅτι φείδεται αὐτῶν (Β' Κορινθ. α' 23)· καὶ ὁ ἄγγελος τῆς Ἀποκαλύψεως ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὅς ἔκτισε τὸν Οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν Γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ. (Ἀποκάλ. Ι'. 6).

Πόθεν ἄλλοθεν δύναται νὰ ἐξαχθῇ ὅτι ὁ Σωτὴρ δὲν ἀπηγόρευσεν ἀπολύτως τὸν ὅρκον;

—Ἐκ τῶν ἑξῆς· α') ἐκ τῆς ἐντολῆς, ἣν λαμβάνει οὐχὶ ἀμέσως ἐκ τοῦ δεκαλόγου, ἀλλ' ἐκ τοῦ Λευϊτικοῦ (ιθ'. 12)· ἐκεῖ δὲ ἀπαγορεύεται τὸ ὀμνύειν τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ ἐπ' ἀδίκῳ, καὶ βεβηλοῦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἕνεκεν ἀθετήσεως τοῦ ὅρκου δοθέντος πρὸς τὸν πλησίον (ἴδε Ἀριθ. λ'. 3 ἴδε καὶ Δευτερονόμ. κγ' 23) καὶ περὶ παντὸς πράγματος. Τοῦτο ὁ Σωτὴρ ὀνομάζει ἐπιορκίαν· ἐκ τούτου δηλοῦται, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀμοιβαίας πίστεως καὶ ἐμπιστοσύνης· β') ἐκ τοῦ ὅτι δὲν φαίνεται ὅτι ὁ Σωτὴρ ἀπολύτως ἀπηγόρευσε τὸ λαμβάνειν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας ἐν τῷ δέοντι χρονῷ τοὐναντίον φαίνεται, ὅτι τοῦτο ἐπέτρεψε διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος, ὅπερ ἠκολούθησαν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ἐὰν ὁ Σωτὴρ προϋτίθετο νὰ ἀπαγορεύσῃ ἀπολύτως τὸν ὅρκον τὸν τε ἐπὶ ματαίῳ λαμβανόμενον καὶ τὸν ἐπὶ δικαίῳ πάντως θὰ συνεπλήρου τὴν ἐντολὴν δι' ἑτέρας σαφοῦς ἀπαγορεύσεως, τοιαύτη δὲ σαφῆς ἀπαγόρευσις δὲν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Κυρίου· ῥητέον δὲ καὶ τόδε, ὅτι ὁ Σωτὴρ ἐνταῦθα ἐξ ἠθικῶν καὶ οὐχὶ δογματικῶν ὁρμᾶται ἀρχῶν· ὥστε ὁ ὅρκος ἐπὶ δικαίῳ ἐνώπιον ἀρχῶν ἐπιτρέπεται.

Πῶς συμπληροῖ ὁ Σωτὴρ τὴν διάταξιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου περὶ ταὐτοπαθείας; (Ἐξόδ. κα'. 24, Λευϊτ. κδ' 2', Δευτερ. Ιθ' 21).

—Ὡς ἑξῆς· «Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος —(δώσει). Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μη ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅστις σὲ ῥαπίσῃ ἐπὶ τὴν δεξιάν σου σιαγόνα στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. Καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνα σου λαβεῖν ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. Καὶ ὅστις σὲ ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. Τῷ αἰτοῦντι σε δίδου· καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς.

Τί διὰ τῶν εἰρημένων διδάσκει ὁ Σωτήρ;

—α) Συνιστᾶ τὴν ἀνοχὴν καὶ ἀπαγορεύει τὴν ἀντεκδικησιν καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν τῶν ἴσων, β) δεικνύει τὸν βαθμὸν τῆς ἀνοχῆς χάριν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, ἥτις ἐστὶ τὸ ἔργον καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Χριστοῦ, γ) τὸ μέσον τῆς ἀποφυγῆς τῶν ἐρίδων πρὸς ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης, ὅπως νικωμεν τὸν πονηρὸν δι' ἀγαθοεργίας καὶ τῆς ἐθελοθυσίας. δ) Τὸν τρόπον τοῦ συμπεριφέρεσθαι πρὸς τοὺς πονηροὺς τοὺς ἐξαναγκάζοντας βίᾳ εἰς ἐργασίαν, ὅπως μὴ διαταραχθῇ ἡ εἰρήνη καὶ ὅπως ἐφελκύσῃ τὴν ἀγάπην τοῦ πλησίον.

Πῶς συμπληροῖ ὁ Σωτὴρ τὴν περὶ ἀγάπης καὶ μίσους διαταξιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου;

—Ὡς ἑξῆς· «Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη ἀγαπησεις τὸν πλησιον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν Οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθούς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

Τί διατάσσει διὰ τῆς καινῆς ταύτης ἐντολῆς ὁ Σωτὴρ;

—Τὰ ἑξῆς· α') τελείαν ἀγάπην πρὸς πάντας ἀνθρώπους ἄνευ ἐθνολογικῆς διακρίσεως, καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς πονηροτους, καὶ β') τὴν ἐκδήλωσιν ταύτης διὰ τῆς ἀνταποδόσεως ἀγαθοεργιῶν ἀντὶ κακουργίας καὶ ἀντεκδικήσεως· διότι οὕτω ποιοῦντες οἱ πιστοὶ γίνονται υἱοὶ τοῦ Πατρός αὐτῶν τοῦ ἐν Οὐρανοῖς ὡς ὅμοια αὐτῷ πράττοντες τῷ μὴ ἀποδιδόντι κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἀλλὰ νικῶντι διὰ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ κακόν.

Διὰ τίνων ρημάτων ἀποδείκνυσιν ὁ Σωτὴρ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀγάπης;

—Διὰ τῶν ἑξῆς· «Ἐὰν γάρ ἀγαπήσητε τους ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; Καὶ ἂν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ ἐθνικοὶ οὕτω ποιοῦσιν; Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὥσπερ ὁ πατήρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν».

Τί ἐντέλλεται διὰ τῶν εἰρημένων ὁ Σωτὴρ;

—Δύο τινά· α') ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς ἐχθροὺς ὅπως ἔχωμεν μισθὸν παρὰ Θεοῦ, ἵνα μὴ ἀποτύχωμεν, ὥσπερ οἱ ἐθνικοί, καὶ β') ὅτι ὀφείλομεν νὰ τελειωθῶμεν καὶ γείνωμεν τέλειοι, ὥσπερ τὸ πρότυπον τῆς τελειότητος, ὁ Θεός, ὃν πατέρα ὀνομάζομεν, γινόμενοι τέλειοι ἐν τῇ ἀγάπῃ· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τοὺς ἐχθροὺς ἑαυτοῦ καὶ εὐεργετῶν αὐτοὺς τέλειός ἐστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ· διὰ τῆς τελευταίας ταύτης ἐντολῆς ὁ Σωτὴρ συμπληροῖ τὴν περὶ ἀγάπης νομοθεσίαν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν περὶ ἀγάπης τοῦ πλησίον βιβλίων καὶ διατάξεων τῆς Ἰουδαϊκῆς νομοθεσίας εἰς τίνα ἐτέραν διδασκαλίαν μεταβαίνει ὁ Σωτήρ;

—Εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίδος καὶ ἐντέλλεται πάντα ποιεῖν πρὸς τὸ εὐαρεστῆσαι μόνῳ τῷ Θεῷ, παρ' οὗ μόνου νὰ ἐλπίζωμεν τὴν μισθαποδοσίαν τῶν ἀγαθῶν ἡμῶν ἐργων καὶ αὐτῷ μόνῳ νὰ ἀνατιθώμεθα τὴν ἐλπίδα τῆς ἡμετέρας σωτηρίας.

Πῶς ἄρχεται ὁ Σωτὴρ τῆς διδασκαίλας αὐτοῦ περὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίδος;

—Ὁ Σωτὴρ ἄρχεται ὡς ἑξῆς· «Προσέχετε τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μή γε μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ Πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σοῦ δέ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου· ὅπως ἡ σοῦ ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ».

Τί ἐντέλλεται διὰ τῶν ῥημάτων τούτων ὁ Σωτήρ;

—Ἐντέλλεται νὰ ἔχωμεν τελείαν ἐλπίδα μισθαποδοσίας παρὰ τῷ Θεῷ, διότι ἐποπτεύει τὰ πάντα καὶ ἀποδίδωσιν ἑκάστῳ τὸν μισθὸν τῆς ἑαυτοῦ ἐργασίας, καὶ συμβουλεύει νὰ πράττωμεν τὸ ἀγαθὸν δι' αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· διότι οἱ σαλπίζοντες πρὸ αὐτῶν τὰς ἑαυτῶν ἀγαθοεργίας οὗτοι πράττουσιν αὐτὰς ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ οὐ παρὰ τοῦ Θεοῦ· διὸ καὶ οὐδένα μισθὸν ἐργασίας θέλουσι λάβει ὡς μὴ ποιήσαντες τὸ ἀγαθὸν διὰ τὸ ἀγαθόν, καὶ μὴ ἐλπίσαντες εἰς τὴν θείαν μισθαποδοσίαν.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΤΑΞΥ ΣΑΜΗΣ — ΙΘΑΚΗΣ — ΠΑΤΡΑΣ

ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ	ΕΚ ΣΑΜΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ	
12.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	07.15 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (ΚΑΙ ΚΕΡΚΥΡΑ)	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
20.30 ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (Ο-ΧΛΗΡΑ)	16.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΤΡΙΤΗ	
11.00 ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	06.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
12.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	07.15 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (ΚΑΙ ΙΘΑΚΗ)	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
20.30 ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	16.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
ΤΕΤΑΡΤΗ	
12.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (ΚΑΙ ΙΘΑΚΗ)	07.15 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ	17.00 ΙΟΝΙΟΝ
21.00 ΙΟΝΙΟΝ	
ΠΕΜΠΤΗ	
12.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	07.15 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (ΚΑΙ ΙΘΑΚΗ)	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
20.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	16.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	
11.00 ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	06.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
12.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (ΚΑΙ ΙΘΑΚΗ)	07.15 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ	16.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
20.30 ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (Ο-ΧΛΗΡΑ)	17.00 ΙΟΝΙΟΝ
21.00 ΙΟΝΙΟΝ	
ΣΑΒΒΑΤΟΝ	
11.00 ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	06.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
12.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	07.15 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (ΚΑΙ ΙΘΑΚΗ)	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
20.30 ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	16.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ	
11.00 ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	06.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
12.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (ΚΑΙ ΙΘΑΚΗ)	07.15 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ	16.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
20.30 ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ Κ. ΤΣΙΜΑΡΑ

ΤΗΛΕΦ. 277-783 & 270-948

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε.-Κ.Τ.Ε.Λ.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε.

ΔΙ' ΑΘΗΝΑΣ: 5,20, 6, 6.30, 7, 7.30, 8, 9, 9,45, 10.30, 11,15 12.00, 12.45, 13.30, 14.15 15.00, 15.45, 16.30, 17.20, 17, 45, 18.30, 19.15, 20.15, 21.00.

ΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ: 7.00 μέσῳ Ἀθηνῶν, 9.30 μέσῳ Ρίου, 17.30 μέσῳ Ἀθηνῶν.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Κ.Τ.Ε.Λ.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Ἐκ Πατρῶν: 5.30, 6.45, 8, 9, 10, 11.30, 13, 14 15, 16, 17, 18, 19.45, 21.15. Ἐξ Ἀθηνῶν: 6.30, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 30, 21.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΧΑΪΑΣ — ΠΥΡΓΟΥ. Ἐκ Πατρῶν 5.45, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 18 30, 20

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — Τ/ΡΙΠΟΛΕΩΣ. Ἐκ Πατρῶν: 7, 7.10, 14 Ἐκ Τριπόλεως: 7, 15

Ἐκ Πατρῶν: Διὰ Καλάβρυτα 5 45, 7.10, 10, 13.10, 15.30. Διὰ Δάφνην 10.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΙΓΙΟΥ: 5.45, 7.30, 8.35, 9.35, 10 35, 11.35, 12.05, 12.30, 13.05 13.35, 14.15, 15.15, 16.05, 17 05, 18.05, 19.05, 20.05 Ἐξ Αἰγίου: 6.15, 6.50, 7.30, 8.30, 9 15, 10, 11, 12, 12.30, 13, 14.05 15, 16, 17, 18 19 20 05

ΠΑΤΡΑΙ-ANCONA

STRINTZIS LINES

ΤΟ ΤΑΧΥΤΕΡΟ ΠΛΟΙΟ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

F)B «IONIAN STAR»

Ἀναχωρεῖ ΔΕΥΤΕΡΑΝ & ΠΕΜΠΤΗΝ ὥραν 23.30'

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΩΡΕΣ 29

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ

«ΚΡΟΝΟΣ» Ο.Ε.

ΟΘΩΝΟΣ ΑΜΑΛΙΑΣ 14

ΤΗΛΕΦ': 277.783, 270.948, 278.309, 276.187

ΚΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

ΕΛΛΑΣ-ΙΤΑΛΙΑ

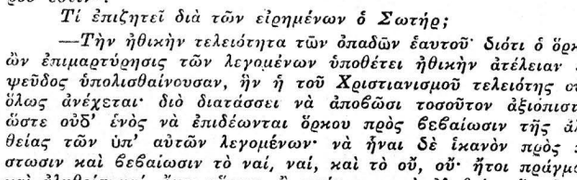

ΦΕΡΡΥ ΜΠΩΤ „ΓΙΩΡΓΙΟΣ"

4.000 ΤΟΝΝΩΝ

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν διὰ Μπρίντιζι ὥρα 9.30 μ.μ Τρίτη — Πέμπτη — Σάββατον

Πληροφορίαι · εἰσιτήρια εἰς ἅπαντα τὰ γραφεῖα ταξιδίων 10% ΕΚΠΤΩΣΗ εἰς τὰ εἰσιτήρια ἀ—λέ—ρετοῦρ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΙΓΓΛΕΣΗ

Οθ Ἀμαλίας 12, τηλ. 277.776, 277.676, 277.151

Διὰ τὴν ΑΓΚΩΝΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ — ΤΡΙΤΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ — ΣΑΒΒΑΤΟ

KARAGEORGIS LINES

ΤΑ ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΦΕΡΡΥ — ΜΠΩΤ

F)B MEDI ERRANEAN SEA

F)B MEDITERRANEAN SKY

Ταχύτης 17,5 μιλίων πλήρως κλιματιζόμενον μιᾶς θέσεως, μὲ πολυτελεῖς καμπίνας, πισίνας καὶ ἅπαντα τὰ μέσα δι' ἓν πολυτελές καὶ εὐχάριστον ταξίδι